

ОБЩИНА ГОДЕЧ

25.V.1956

ПРИЛОЖЕНИЕ 5
ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА
НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
2014 - 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ	5
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ	5
1. ВЪВЕДЕНИЕ	6
2. МЕТОДИКА И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА	8
2.1. ПРОУЧВАНЕ	8
2.2. АНАЛИЗ И СИНТЕЗ	9
2.3. СРАВНЕНИЕ	9
3. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР ...10	
3.1. ОЦЕНКА НА ОБХВАТА И ФОКУСА НА АНАЛИЗА НА АКТУАЛНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ, ПРОБЛЕМИ И ПОТЕНЦИАЛИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО, ИНФРАСТРУКТУРНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ГОДЕЧ.....	10
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:.....	12
3.2. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ОБВЪРЗАНОСТТА НА SWOT- АНАЛИЗА СЪС СОЦИАЛНО–ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И С ДЕФИНИРАНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА.....	12
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:.....	13
3.3. ОЦЕНКА НА РЕАЛИСТИЧНОСТТА И ПРИЛОЖИМОСТТА НА ВИЗИЯТА, ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ГОДЕЧ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г., ИНТЕГРИРАНОСТТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, КАКТО И ТЯХНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ОБВЪРЗАНОСТ С РЕЛЕВАНТНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО, РЕГИОНАЛНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО НИВО.....	13
ВЪТРЕШНО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ.....	20
РЕАЛИСТИЧНОСТ И ПРИЛОЖИМОСТ	21
СЪГЛАСУВАНOST С ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ	21
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:.....	24
3.4. ПРЕЦЕНКА НА ОБЕМА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ	

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И ОБОСНОВАНОСТТА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ....	25
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:.....	27
3.5. АНАЛИЗ НА УМЕСТНОСТТА, ЯСНОТАТА И БРОЯ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ЗА ПЕРИОДА ДО 2020 Г., ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО МУ ОСИГУРЯВАНЕ.....	27
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:.....	30
3.6. ОЦЕНКА НА ОПИСАНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И МЕХАНИЗМИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР, ВКЛЮЧВАНЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ В ПРОЦЕСА НА ТЯХНОТО РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ, КАКТО И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.....	31
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:.....	32
3.7. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО, ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.	33
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:.....	34
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	34

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ЗРР	Закон за регионалното развитие
МРР	Министерство на регионалното развитие
МСП	Малки и средни предприятия
МУР	Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.) и общински планове за развитие (2014-2020 г.)
НЕМ	Национална екологична мрежа
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОПР	Общински план за развитие
ПО	Предварителна оценка
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие
РПР	Регионален план за развитие
СтрЦ	Стратегическа цел
ФЕС	Фондове на Европейския съюз
ЦБ	Централен бюджет
ЮЗР	Югозападен район

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1: Съответствие на ОПР на община Годеч 2014-2020г. с Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020.....19

Таблица 2: Съответствие на ОПР на община Годеч 2014-2020 г. с ОСР област София 2014-2020.....20

Таблица 3. Съответствие между визираните приоритети на ОПР на община Годеч 2014-2020 г. и областните, регионалните, националните и европейските приоритети.....23

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1: Структура на стратегическата рамка на ОПР на община Годеч 2014-2020 г.....14

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата предварителна оценка е важен документ, който е част от ОПР 2014-2020 г. на община Годеч и е разработен от Фондация за прозрачни регламенти. В съответствие с нормативните изисквания /чл. 32 от ЗРР/ ПО е задължителна и се разработва от независим консултант, успоредно с подготовката на Общинския план за развитие.

Общинският план за развитие на община Годеч за периода 2014–2020 г. е основополагащ, стратегически документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за развитие на общината в икономическо, социално, инфраструктурно и екологично отношение, за период от седем години.

Основната цел на оценката е да допринесе за подобряване качеството на ОПР и да способства за бъдещото му ефективно и ефикасно изпълнение. Предварителната оценка на социално-икономическото въздействие следва да послужи за сравнение и ориентир при извършване на надеждна междинна и последваща оценка за постигнатите резултати от изпълнението на ОПР за периода 2014–2020 година.

Специфичните цели са следните:

- да се гарантира съгласуваност на ОПР и заложените в него стратегически цели и приоритети с документи и планове с национално и европейско значение, секторни стратегии, Регионален план за развитие, Областна стратегия за развитие и други;
- да се гарантира съгласуваност на ОПР, като се оцени социално-икономическия и SWOT-анализ, реалистичността и адекватността на заложените цели и приоритети за местно развитие, предвидената система за наблюдение, оценка и актуализация, включително предложените индикатори, необходимите действия за осигуряване на информация и публичност, и прилагане на принципа на партньорство;
- да се гарантира и спазва принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- да се гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности, равния достъп, недискриминирането, устойчивото развитие и др.;

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

- да се прецени адекватността на необходимите ресурси за реализация на ОПР за периода 2014–2020 г.;
- да се оценят дейностите, предложени за прилагането на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
- да се оцени съответствието, целесъобразността и ефективността на Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г.:

За постигане на горепосочените **цели** е извършено следното:

- оценка на обхвата и фокуса на анализа, актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на община Годеч;
- оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално-икономическия и с дефинираните цели и приоритети за развитие на община Годеч;
- оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на община Годеч в периода 2014-2020 г., взаимовръзката и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво;
- оценка на обема и реалистичността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на ОПР 2014-2020 г. и обосноваването на разпределението им за постигане на максимална ефективност спрямо заложените цели и приоритети;
- извършен анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване;
- оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, дейностите за осигуряване на информация и публичност на плана и включване на партньорите в процеса на разработване и изпълнение;
- оценка на съответствието, целесъобразността и ефективността на Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г.

В процеса на изготвяне на предварителната оценка, Изпълнителят е координирал и съгласувал действията си с Възложителя и е съблюдавал и взел предвид изискванията на ЗРР и ППЗРР.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Основните **критерии**, които са използвани при предварителната оценка са:

- приложимост;
- обоснованост;
- ефективност;
- ефикасност;
- въздействие;
- устойчивост.

2. МЕТОДИКА И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА

При изготвянето на оценката са използвани следните **методи**:

- **Проучване** - проучване на документи, информация и данни от различни източници;
  - **Анализ и синтез** – анализира се базовата входяща информация и данни, и се обобщават резултатите за нивото на въздействие на изпълнение на ОПР;
  - **Сравнение** – сравняват се данни, факти, показатели и резултати. На база на сравнението се правят изводи и препоръки.

2.1. ПРОУЧВАНЕ

В процеса на изпълнение на този етап бяха проучени обстойно и задълбочено следните общински, областни, регионални, национални и европейски документи:

- Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие /2012-2022 г./, регионални планове за развитие на районите ниво 2 /2014-2020 г./, областни стратегии за развитие /2014-2020 г./, общински планове за развитие /2014-2020 г./;
- Стратегия „Европа 2020” на ЕС;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Проекти на регламентите на ЕС за инструментите и правилата за финансиране на политиката за сближаване през периода 2014- 020 г.;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014-2020 г.;
- Национална програма за развитие България 2020;
- Секторни стратегии за развитие, покриващи частично или изцяло периода 2014-2020 г. (в сферата на транспорта, околната среда, енергетиката, икономиката и малките и средни предприятия, развитието на телекомуникационните мрежи, пазара на труда,

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

иновациите и въвеждането на нови технологии, здравеопазването, образованието, културата, социалните дейности и др.);

- Националната стратегия за регионално развитие на България 2012-2022 г.;
- Регионален план за развитие на ЮЗР 2014-2020 г.;
- Областна стратегия за развитие на област София 2014-2020 г.;
- Годишни доклади за наблюдение изпълнението на Общинския план за развитие 2011-2012 година;
- Национална концепция за пространствено развитие 2012-2025 г.;
- Проект на Споразумението за партньорство на Република България с Европейския съюз;
- Проекти на оперативните програми за периода 2014–2020 година;
- Източници на официална статистическа информация: Национален статистически институт /НСИ/, Евростат, министерства, държавни и регионални агенции и комисии, териториални и регионални служби на органите на изпълнителната власт и Общинска администрация Годеч.

2. 2. АНАЛИЗ И СИНТЕЗ

В този етап бе извършено обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация. Изготвена беше предварителната оценка на ОПР, резултатите от която са описани в настоящия документ. Направи се подробен анализ и оценка на промените в социално-икономическото развитие на общината, изпълнението на целите и приоритетите, релевантността на ОПР и капацитета за координация на отговорните за неговото прилагане органи. Направиха се съответните изводи, обобщения и препоръки за подобряване на работата по изпълнение на ОПР и актуализиране на документа за периода 2014–2020 г.

2. 3. СРАВНЕНИЕ

При изпълнение на този етап се сравняват заложените показатели в ОПР и тези в европейските, националните, регионалните и областните стратегии. За по-пълна информация се търси съдействието на Общинска администрация - Годеч. Направените допълнения, коментари и забележки от страна на администрацията са взети под внимание и са включени в оценката.

3. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР

Изпълнителят е извършил оценката с презумпцията, че предоставените статистически данни са коректни.

В структурно отношение оценката е извършена на базата на основните дейности, застъпени в „Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие /2012-2022 г./, регионални планове за развитие на районите ниво 2 /2014-2020 г./, областни стратегии за развитие и общински планове за развитие /2014-2020 г./.

3.1. ОЦЕНКА НА ОБХВАТА И ФОКУСА НА АНАЛИЗА НА АКТУАЛНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ, ПРОБЛЕМИ И ПОТЕНЦИАЛИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО, ИНФРАСТРУКТУРНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ГОДЕЧ

Общата структура и съдържанието на анализа за икономическо и социално развитие на ОПР на община Годеч са конфигурирани, съгласно заложената последователност в МУР, като са изведени основните елементи и показатели, които определят развитието в икономическо, социално, инфраструктурно и екологично отношение.

Документът започва с въведение, в което са описани основните цели и обхват, законодателната и стратегическата рамка и периода на действие. В него присъства и описание на процеса на подготовката, както и съпричастните към изработването му институции. Високо се оценява фактът, че в процеса на разработване са включени всички заинтересовани страни и са организирани различни партньорски форми за обмен на информация между страните.

Общата характеристика/профил на общината в текста е маркирана като част 1. В отделни точки по-долу са включени: географско положение, граници и обща площ, релеф, полезни изкопаеми, климат, води и водни ресурси, почвени ресурси и почвено плодородие, флористично и фаунистично разнообразие и защитени територии. Представената информацията е достатъчно съдържателна и важна за извеждане на мерки за развитие на селско стопанство, туризъм и други. Направени са и съответните изводи към тази част.

В част 2 **Състояние на местната икономика** се съдържат три точки със съответните подточки: **Общо състояние по предприятия и отраслова структура** - преработваща промишленост, строителство, селско стопанство, горско стопанство, транспорт и съобщения и туризъм; **Водещи сектори и отрасли в местната икономика и**

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

тенденции в развитието на икономическите процеси. Структурно са спазени изискванията, като са проследени процесите за 5 последователни години и допълнително всяка подточка е представена и в табличен вид. По този начин ясно се очертават моментното състояние и тенденциите за развитие на общината.

Развитието на социалната сфера и човешките ресурси са разгледани в трета част, която включва: **демографско развитие** - брой и динамика на населението, гъстота на населението, естествен прираст на населението, брачност и бракоразводност, структури на населението; **икономическа активност на населението и пазар на труда, благосъстояние на населението, образование, здравеопазване, социални услуги, култура и спорт.** Оценката показва много добре аргументирана описателна част, допълнена с необходимите графики, от които се добива още по-пълна представа за социалното състояние на общината към момента.

Инфраструктурното развитие, свързаността и достъпността на територията са представени в четвърта част, като са включени компонентите на **техническата инфраструктура** - водоснабдителна и канализационна мрежи; транспортна мрежа и достъпност; енергийна мрежа, системи и ефективност; комуникационни мрежи и благоустройство и обновяване на населените места, **социалната инфраструктура** - образователна, инфраструктура за култура, спорт, здравеопазване и социални дейности; **свързана с бизнеса инфраструктура; урбанизация и устойчиво устройствено планиране на територията** - административно-териториално устройство на общината; **баланс на територията; състояние на устройственото планиране в общината, осигуреност на територията с устройствени планове и технически проекти на инвестиционните инициативи; интегрирано и пространствено развитие на община Годеч.**

Информацията по точките е достатъчна, за да създаде ясна представа за текущото състояние на изследваните компоненти, като е допълнена и с количествени индикатори. Изведени са потенциалите и проблемите в тази област.

В част 5. **Екологично състояние и рискове** са представени всички необходими компоненти - качество на атмосферния въздух, води, почви, отпадъци, незаконни сметища, шум, радиационна обстановка и биоразнообразие, като са анализирани и маркирани основните проблеми и тенденции за опазване на околната среда.

Административният капацитет е представен в част 6. от ОПР и включва структура на общинската администрация, използвани възможности за обучение на

служители, реализирани програми и проекти по ОПАК, необходимост от сертифициране и не на последно място насърчаване на взаимодействието с граждански организации и бизнес. Представеният анализ позволява точно и ясно формулиране на конкретни проекти и мерки за подобряване административния капацитет.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Спазена е общата структура за изготвяне на анализ на икономическото и социалното развитие. Фокуса на изследване и обекта на изследване е община Годеч и не е изместен в текста.
- Анализът на общата характеристика включва отчитане на възможния потенциал за развитие на стопанската дейност и извеждане на тенденциите при определено въздействие. Информацията е пълна и може да послужи за извеждане на мерки, свързани с развитието на селското стопанство и туризма.
- Представеният анализ по отношение състоянието на местната икономика позволява пълно извеждане на проблемите и тенденциите на местната икономика.
- Представеният анализ по отношение „Човешки ресурси и социални дейности” проследява тенденциите и проблемите в общината и позволява точно и ясно формулиране на мерки.
- Изготвен е подробен анализ на инфраструктурното развитие на общината. Ясно са маркирани проблемите и тенденциите.
- Анализът по т.5. Екологично състояние и рискове създава представа за пълния брой компоненти, които би следвало да се включат в тази тема.
- Анализът за административния капацитет е задълбочен, с проследени тенденции, по които следва да се предприемат необходимите действия. Точно и ясно могат да се формулират целите, които ще въздействат за развитието в тази област.

3.2. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ОБВЪРЗАНОСТТА НА SWOT-АНАЛИЗА СЪС СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И С ДЕФИНИРАНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Настоящият раздел в предварителната оценка е разделен на две части: оценка и съответствие между изготвения SWOT-анализ с анализа на икономическото и социалното развитие на община Годеч и с формулираните цели и приоритети.

Анализът на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите е в съответствие със стандартната методология, според която силните и слабите страни са

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

резултат от влиянието на вътрешни фактори, а възможностите и заплахите на външни фактори.

Изготвеният SWOT-анализ е пълен и в съответствие с анализа на икономическото и социалното развитие, като са обхванати и тематично обвързани всички области и елементи. Включването им създава предпоставки за наличие на съгласуваност на SWOT-анализа с идентифицираните цели и приоритети.

Записите от посочения SWOT-анализ са напълно застъпени в стратегическата рамка, като на базата на наличните възможности е планирано да се ограничат слабите страни и заплахите. Отделните приоритети планират да подобрят икономическото, социалното и инфраструктурното развитие, като се поставя фокус върху опазването на околната среда и повишаването на административния капацитет за управление в полза на бизнеса и гражданите.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Изготвеният SWOT-анализ е пълен и в него присъстват основни изводи от анализирани тематични компоненти. Включването им създава предпоставки за съгласуваност на SWOT-анализа с идентифицираните цели и приоритети.
- Наблюдава се връзка между външните и вътрешните фактори.
- Налична е връзка между формулираните цели и приоритети и наличните записи в SWOT-анализа. За основните проблеми, които са изведени от анализа за икономическото и социалното развитие са предвидени конкретни мерки.

3.3. ОЦЕНКА НА РЕАЛИСТИЧНОСТТА И ПРИЛОЖИМОСТТА НА ВИЗИЯТА, ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ГОДЕЧ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г., ИНТЕГРИРАНОСТТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, КАКТО И ТЯХНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ОБВЪРЗАНОСТ С РЕЛЕВАНТНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО, РЕГИОНАЛНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО НИВО

Стратегическата част на ОПР на община Годеч за периода 2014–2020 г. набелязва насоките за развитие във всички сфери на социално-икономическия живот. Тя е съобразена и съответства изцяло със законодателната и стратегическата рамка за регионалното развитие на национално и европейско ниво.

Оценката на стратегическата рамка на ОПР на община Годеч 2014-2020 г. е разгледана на следните нива:

- структурно представяне;

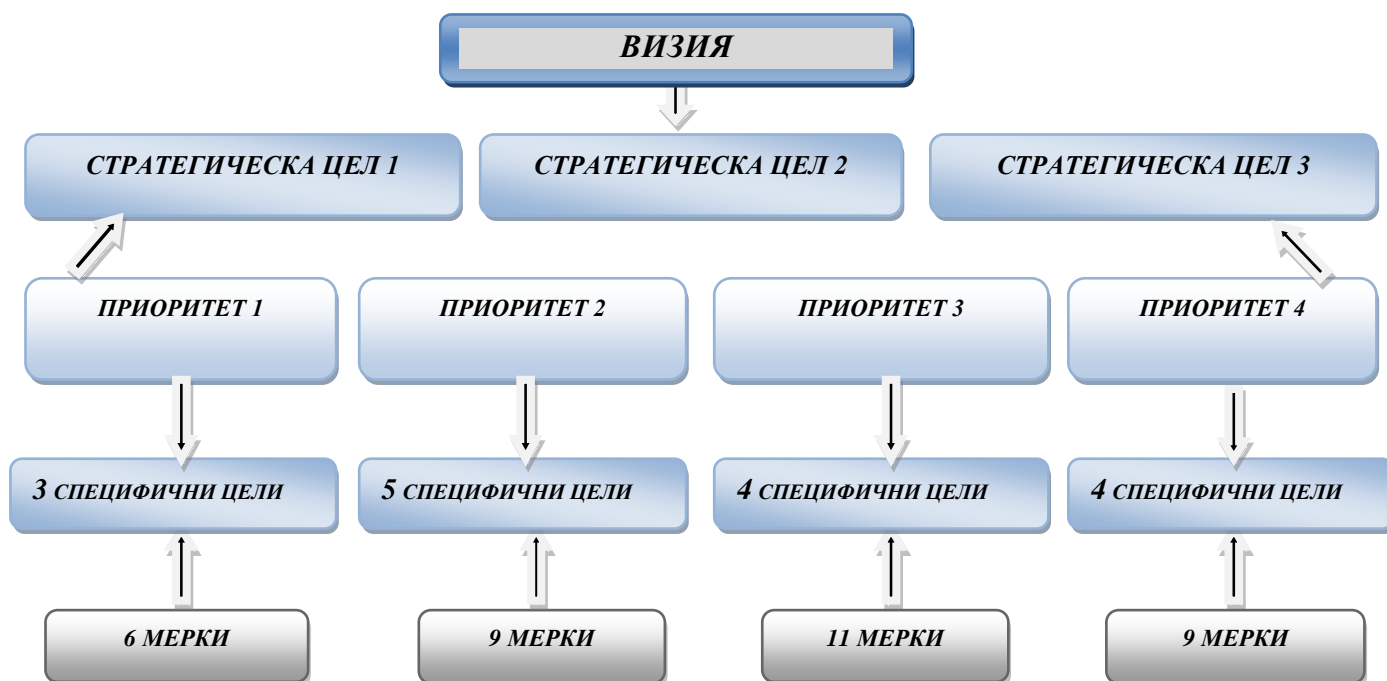
Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

- външно съответствие;
- вътрешно съответствие и допълняемост;
- реалистичност и приложимост;
- съгласуваност с общественото мнение.

Целите и приоритетите имат за задача да дадат насоката за развитие на общината за следващия програмен период, като стъпят на основата на направения преди това анализ и SWOT-анализ. Тази важна част от документа, която показва начина за използване предимствата на общината и постигането на максимален **резултат** по отношение решаването на наличните проблеми и постигането на социално-икономически напредък е представена схематично по-долу във фигура 1.

Стратегическата рамка следва да изразява мненията и **желанията на местната общност** за бъдещото развитие на общината и в същото време да следва **насоките, определени от документите на по-високо ниво**. Необходимо е да се намери **пресечната точка между желанията и възможностите за развитие**, така че стратегическата рамка да бъде реалистична и да има положително въздействие върху населението на общината.

Структурата на стратегическата рамка на ОПР на община Годеч включва: визия, три стратегически цели, четири приоритетни области и прилежащите им специфични цели и мерки. Препоръчителните изисквания в МУР за структуриране на стратегическата част са спазени в много голяма степен в този документ.

Фигура 2: Структура на стратегическата рамка на ОПР на община Годеч 2014-2020 г.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Във формулираната **визия** на община Годеч **„Община Годеч – привлекателно място за живот, труд и отдых, с развита икономика, модерни и разнообразни форми на туризъм, екологично селско стопанство и културен център”** са взети предвид основните изводи от дефинираните записи в SWOT-анализа и досегашното развитие. Решаването на ключовите проблеми и реализацията на потенциала за развитие на общината през плановия период ще даде възможност за постигане на очертаната визия, което я прави реалистична.

Стратегическа цел 1: „Стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентен местен потенциал“ е реалистична и кореспондира със СтрЦ 1 „Икономическо развитие” от ОСР на област София за 2014-2020 г., СтрЦ 1 „Постигане на устойчив икономически растеж, чрез развитие на конкурентоспособна диверсифицирана регионална икономика” от РПР на ЮЗР и СтрЦ 1 „Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда” от НСРР и устойчив растеж – конкурентоспособност чрез ефективно използване на ресурсите, добра бизнес среда за МСП и активно предприемачество – съгласно документа „Европа 2020”.

Стратегическа цел 2: „Осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, здравеопазване, богат културен живот и личностна изява “ е реалистична и отговаря на заложената СтрЦ 2 „Социално развитие” от ОСР на област София 2014-2020 г., СтрЦ 3 „Икономическо, социално и териториално сближаване с останалите региони в ЕС” от РПР на ЮЗР, СтрЦ 2 „Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал” от НСРР и европейските стандарти и изисквания за развитие.

Стратегическа цел 3: „Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места” е реалистична и разработена в съответствие със СтрЦ 3 „Опазване на околната среда и действия по изменението на климата” от ОСР на област София, СтрЦ 2 „Постигане на балансирано и устойчиво регионално развитие и укрепване на връзките между градските центрове и селските райони” от РПР на ЮЗР и СтрЦ 1 Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда от НСРР, както и с европейската политика за паралелно развитие и териториално сближаване, заложена в стратегията „Европа 2020”.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Стратегическата рамка на Общинския план за развитие е разгледана в контекста на системата от стратегически и планови документи на областно, регионално, национално и европейско ниво. Потърсена е външната съгласуваност на документа, като стратегическите цели са обвързани с приоритетните за развитие области.

Външна съгласуваност на документа е постигната чрез:

Стратегия Европа 2020, която цели постигането на:

интелигентен растеж чрез по-ефективни инструменти в образованието, изследванията и иновациите;

устойчив растеж, благодарение на решителното преминаване към ниско въглеродна икономика и конкурентоспособна промишленост;

приобщаващ растеж със силен акцент върху създаването на работни места и намаляването на бедността.

Петте основни цели, които ЕС трябва да постигне преди края на десетилетието са в сферата на **заетостта; образованието; научните изследвания и иновациите; социалното приобщаване и намаляването на бедността и климата/енергетиката**. Така формулираните цели следва да се трансформират в национални.

Към целите са дефинирани и седем водещи инициативи, предоставящи рамка чрез която ЕС и националните власти взаимно поддържат усилията си в области, подкрепящи приоритетите на „Европа 2020“ – като иновации, цифрова икономика, заетост, младеж, промишлена политика, бедност и ефективно използване на ресурсите.

Според оценителя **Общинският план за развитие на община Годеч следва създадените от ЕС насоки:**

Наблюдава се насоченост към намаляване на **безработицата** чрез стимулиране на **преработвателната промишленост** и създаване на **нови предприятия**, развитие на **конкурентно селско стопанство** с по-висока добавена стойност на продукцията, съхраняване на **околната среда**, повишаване на **квалификацията на работната сила**, активно социално включване на уязвими групи в **образованието и пазара на труда**.

Национална програма за развитие България 2020:

НПР БГ 2020 е водещият стратегически и програмен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Формулираните цели на правителствените политики ще осигурят постигането на ускорен икономически растеж и повишаване на жизнения стандарт на българските граждани в средносрочен и дългосрочен план.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

НПР БГ 2020 поставя пред страната 3 стратегически цели и 8 приоритета, като основните направления са в посока: **образование, здравеопазване, социално включване, по-високи равнища на заетост, регионално развитие, инфраструктура, иновации, аграрен сектор, административен капацитет и енергийна ефективност.**

Община Годеч е засегнала в своята стратегическа рамка всички приоритетни направления на НПР БГ 2020.

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2020

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012–2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на **балансирано и устойчиво развитие на районите на страната** и за преодоляване на **вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства** в контекста на обобщоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране.

НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите.

НСРР **определя дългосрочните цели и приоритети за регионално развитие на страната.** Изведените стратегически цели и приоритети са разгледани и в самата стратегическа рамка на ОПР на община Годеч, като определящи насоката на изведените приоритети.

Налице е връзка между НСРР 2012-2022 и всички стратегически цели на ОПР Годеч. Мнението на оценителят е, че е установено съответствие на изведените в НСРР и ОПР на Община Годеч стратегически цели. Постигната е връзка при **СЦ 1**, където се цели активизиране на собствените ресурси и съхраняване на собствената регионална специфика. Стратегията на ОПР е насочена именно към по-устойчиво използване на местните ресурси и местния потенциал, стимулиране на малките и средни предприятия. **В пълно** съответствие са **СЦ 2 на НСРР и СЦ 2 на ОПР Годеч**, чрез която се цели именно създаване на подходящи условия за развитието и реализацията на човешките ресурси с оглед намаляване на негативните демографски и миграционни процеси и подобряване на качеството на живот в населените места, подобряване качеството на средата на живот чрез осигуряване на достъп до образователни, здравни, социални и културни услуги,

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

модернизирани и изградени на образователна, социална, културна и спортна инфраструктура.

Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025

Националната концепция за пространствено развитие определя стратегията за развитие на националната територия и връзките ѝ със съседни страни и региони.

НКПР надгражда и доразвива предложението в НСРР 2012-2022 г. полицентричен модел от йерархизирани центрове и оси на развитие, като посочва пътищата за преминаването им на по-високо равнище. Оценката на градовете-центрове, подредени в 6 йерархични равнища е извършена посредством показатели за демографска динамика и значението им като административни, транспортни, здравни, образователни, културни, икономически и туристически центрове.

Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020

Регионалните планове за развитие определят **средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на съответния район, която съвпада с предвижданията на Националната стратегия за регионално развитие и другите структуроопределящи политики.**

По-долу в табличен вид е представена връзката между ОПР Годеч и Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020 г.:

Стратегическа цел РПР ЮЗР	Съответствие в ОПР Годеч
Стратегическа цел 1: Постигане на устойчив икономически растеж, чрез развитие на конкурентоспособна диверсифицирана регионална икономика	Стратегическа цел 1: Стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентен местен потенциал
Стратегическа цел 2: Постигане на балансирано и устойчиво регионално развитие и укрепване на връзките между градските центрове и селските райони	Стратегическа цел 2: Осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, здравеопазване, богат културен живот и личностна изява
Стратегическа цел 3: Икономическо, социално и териториално сближаване с останалите региони в ЕС	Стратегическа цел 3: Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места

Таблица 3: Съответствие на ОПР на община Годеч 2014-2020 г. с Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020 г.

Областна стратегия за развитие на област София 2014-2020

Областната стратегия за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие на областта, както и стратегическите насоки за разработване на общинските планове за развитие.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Съответствието с Областната стратегия за развитие на област София 2014-2020 г. е изследвана подробно и задълбочено.

ОСР на област София 2014-2020 г. си поставя за цел да постигне висока степен на социално-икономическо развитие, като в тази връзка насочва община Годеч към приоритизиране на следните области:

Насоки на ОСР област София 2014-2020	Стратегическа цел: Специфична цел и мярка, част от ОПР на община Годеч
<p align="center">Стратегическа цел 1: Икономическо развитие, включва следните приоритети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Развитие на приоритетни сектори 2. Насърчаване на инвестиционната активност 3. Подобряване на енергийната ефективност и рационално използване на енергийните ресурси 	<p align="center">Стратегическа цел 1: Стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентен местен потенциал, включва следните приоритети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал
<p align="center">Стратегическа цел 2: Социално развитие, включва следните приоритети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подобряване на достъпа до здравни услуги и повишаване на тяхното качество 2. Повишаване на културния и образователен статус на населението 3. Повишаване и поддържане на квалификацията на работната сила 	<p align="center">Стратегическа цел 2: Осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, здравеопазване, богат културен живот и личностна изява, включва следните приоритети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Развитие на социалната сфера и подобряване на заетостта 4. Добро управление в полза на местната общност и бизнеса
<p align="center">Стратегическа цел 3: Опазване на околната среда и действия по изменението на климата, включва следните приоритети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управление на отпадъците в съответствие с изискванията на европейската и националната нормативна уредба 2. Интегрирано управление на водите 3. Устойчиво управление на горите, опазване и поддържане на защитените територии и биоразнообразието, смекчаване на последствията от промените в климата 	<p align="center">Стратегическа цел 3: Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места, включва следните приоритети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда

Таблица 4: Съответствие на ОПР на община Годеч 2014-2020 г. с ОСР област София 2014-2020 г.

Вътрешно съответствие и допълняемост

Вътрешното съответствие на документа се изразява в ясната и категорична **връзка между** тенденциите в развитието на общината, станали ясни от направения **анализ** на икономическото и социалното развитие и изведените **силни и слаби страни, възможности и заплахи**. На тази база стъпва и разработената **стратегическа рамка**, която да използва потенциала на общината, за да реши нейните проблеми и да доведе до устойчиво развитие.

В т.2 от настоящата оценка вече е направено едно такова изследване, което проследява връзките анализ - SWOT-анализи - стратегия.

Според оценителя **Стратегическата рамка** е построена на база направения анализ **и не противоречи на направените там изводи**.

Постигната е **интегрираност и взаимодействие** между отделните стратегически цели. Те са **балансиранни и равнопоставени** като значимост и засягат **четири отделни сфери**, които са ключови за развитието на общината:

1. Икономика и местен потенциал;
2. Човешки ресурси;
3. Инфраструктура;
4. Добро управление.

Въпреки че са изведени като отделни цели, връзката между тях е особено тясна: развитието на инфраструктурата осигурява база за развитие на бизнеса и по-добра среда за живот на хората; грижата за човешките ресурси от гледна точка на образование, здравеопазване и социални дейности, води до по-добре и повече обучени и квалифицирани кадри, които да са подготвени да влязат и да подсилят местната икономика, а развитата икономика означава повече работни места, по-високо заплащане и по-висок стандарт на живот.

Най-сигурният начин за развитие на общината е да се използват нейните **сравнителни предимства и потенциали**, а именно: подходящото географско погранично разположение и природно-климатичните условия, подходящи за развитие на туризъм и селско стопанство. За да има устойчив растеж, трябва да се съблюдава **опазването на околната среда**. Външните фактори също са взети предвид, като се предлагат условия за **привличане на инвеститори и коопериране с други общини**.

Реалистичност и приложимост

Приложимостта на стратегическата рамка зависи от нейната **реалистичност**, **нагласите** на местното население, **административния капацитет и адекватността** на стратегията спрямо нуждите на местното население.

При оценката на реалистичността и приложимостта на един планов документ от значение са много **външни фактори**, които в повечето случаи са трудно предвидими.

Реалистичността на един план зависи и от **пресечната точка между предвидените дейности и отделените за тях ресурси**.

В Общинския план за развитие са разработени **Индикативна финансова таблица** и **Програма за реализация**, където са дефинирани ресурсите, необходими за реализацията на плана.

Съгласуваност с общественото мнение

Ангажираността на **местното население** винаги е от голямо значение при разработването на планови документи. Първо, при изготвянето на **аналитичната част**, вътрешния поглед на живеещите в общината, неминуемо трябва да се вземе предвид. Статистическите данни не винаги са достатъчни за определяне на статуса на социално-икономическите показатели, тъй като върху тях влияят много и динамични процеси, които понякога е трудно да се оценят реалистично от външен наблюдател. Второ, важна стъпка е местното население да **припознае набеязаните цели като свои**, за да се сплоти общността около тяхното преследване и да се установи тясно сътрудничество между администрация и гражданско общество.

Общественото мнение и нагласи са взети предвид при разработването на настоящия ОПР, като са проведени проучвания с помощта на различни подходи и на различни етапи от разработване на плана.

Всички документи са публично представяни на сайта на община Годеч.

След изготвяне на аналитичната част на плана са проведени **дискусии** с различни участници, на които е подложена на дискусия предвидената стратегическа рамка. Целта на дискуссионните форуми е именно да се оцени реалистичността на рамката и да се съберат идеи и предложения за нейното усъвършенстване.

Таблица 3. Съответствие между визираните приоритети на ОПР на община Годеч /2014-2020 г./ и областните, регионалните, националните и европейски приоритети

Стратегия „Европа 2020”	НСРР на Република България	РПР на Югозападен район	ОСР на област София	ОПР на община Годеч
Интелигентен растеж	Приоритет 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.	Приоритет 1: Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика	Хоризонтален приоритет 1: Изграждане и подобряване на инфраструктура Приоритет 1. Развитие на приоритетни сектори Приоритет 2. Насърчаване на инвестиционната активност	Приоритет 1. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал
Устойчив растеж	Приоритет 1.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в районите.			
	Приоритет 1.3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда	Приоритет 3: Опазване и подобряване на състоянието на околната среда Приоритет 1.3.2. Обвързване на туризма с действия по опазване и социализиране на културно-историческо и природно наследство и околна среда	Хоризонтален приоритет 1: Изграждане и подобряване на инфраструктура Приоритет 3: Подобряване на енергийната ефективност и рационално използване на енергийните ресурси	Приоритет 3. Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда
Приобщаващ растеж	Приоритет 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.	Приоритет 2: Развитие на техническата инфраструктура		
		Приоритет 2.1: Повишаване конкурентоспособността на човешките ресурси и подобряване качествата на урбанизираната среда	Приоритет 2. Развитие на социалната сфера и подобряване на заетостта	

			<p>Приоритет 1. Подобряване на достъпа до здравни услуги и повишаване на тяхното качество</p> <p>Приоритет 2. Повишаване на културния и образователен статус на населението</p> <p>Приоритет 3. Повишаване и поддържане на квалификацията на работната сила</p>	
Териториален дневен ред: Европа 2020	Приоритет 3.2 Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво	Приоритет 5: Укрепване на административния капацитет и развитие на сътрудничеството	Хоризонтален приоритет 2: Повишаване на административния капацитет	Приоритет 4. Добро управление в полза на местната общност и бизнеса
	Приоритет 4.3. Подобряване качеството на живот в селските райони			
	Приоритет 4.1. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от градове			

Източник: Стратегия „Европа 2020” на ЕС, Териториален дневен ред на ЕС 2020, Национална стратегия за регионално развитие на България за периода 2012-2022 г., Регионален план за развитие на ЮЗР за периода 2014–2020 година, Областна стратегия за развитие на област София за периода 2014–2020 г., Проект на ОПР Годеч 2014-2020 г.

Предложените приоритети и мерки са реалистични и приложими за периода 2014–2020 г. тъй като могат да намерят финансиране от външни алтернативни източници, главно чрез програмите на ЕС. Положително се оценява включването и на два хоризонтални приоритета.

Постигната е пълна интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели.

Посочените цели и приоритети в ОПР на община Годеч гарантират правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие и добро управление, като са предвидени мерки за интегриране на уязвимите групи от обществото.

Препоръчително е ОПР на община Годеч да се хармонизира и със така необходимата Стратегия за учене през целия живот, когато такава бъде изготвена.

Общинският план за развитие се разработва в момент, когато все още не е одобрено и подписано Споразумението за партньорство на Република България с ЕС, определящо основните приоритетни направления, които ще бъдат финансирани в следващия програмен период, както и обема на заделените средства за оперативните програми, областните стратегии за развитие, интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, и други стратегически документи за следващия програмен период, от които ОПР на община Годеч е силно зависим.

Тази **неясна външна среда**, в която се изготвя документът, увеличава **риска за условност на планираните дейности и най-вече средствата за тях**.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Заложените визия, цели и приоритети са реалистични и приложими за периода 2014–2020 г.
- Постигната е интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели. Постигната е ясна демаркация на стратегическата рамка.
- Стратегическите цели на ОПР на община Годеч съответстват на визираните в документите от висшестоящ характер – ОСР на област София, РПР на Югозападен район, НСРР и целите на ЕС.
- Постигната е съгласуваност и хармонизация на приоритетите с европейските и национални цели за устойчиво развитие.
- ОПР на община Годеч е хармонизиран изцяло с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014–2020 г и са разработени към края на 2013 г.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

- Препоръчва се при изготвянето на други национални секторни стратегически документи да се хармонизира настоящата стратегическа рамка.
- ОПР на община Годеч гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление.

3.4. ПРЕЦЕНКА НА ОБЕМА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И ОБОСНОВАНОСТТА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Планираната финансова индикативна таблица е структурирана в пълно съответствие с МУР, като са адресирани възможностите за финансиране по компоненти: определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2020 г., общия и годишния обем на планираните средства за тяхната реализация; източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината, като се имат предвид проектите, които ще бъдат включени в конкретна програма за реализация на плана; относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на плана. Порядъкът на планираните средства е ефективен и ефикасен съобразно планираните в програмата за реализация проекти.

Предвидените финансови средства за реализация на ОПР са съобразени със социално-икономическото и инфраструктурно развитие на общината, което през новия програмен период ще се осъществява под комбинираното влияние на две групи фактори - стимулиращи и задържащи развитието ѝ. От друга страна разпределението между необходимите финансови средства по отделните приоритети е премерено чрез значимостта и капиталоемкостта на отделните дейности.

Финансовите ресурси за изпълнение на ОПР са обобщени в Индикативната финансова таблица и детайлно описани в Програмата за реализация на ОПР. В нея финансовите ресурси са детайлизирани в достатъчна степен с прогнозни източници за финансиране.

В стратегическата част на плана са изброени основните източници на финансови средства, които условно могат да се обособят в следните групи – Местно публично финансиране, Външно публично финансиране и Частно финансиране.

В Програмата за реализация на ОПР на община Годеч за периода 2014-2020 г. заложените **проекти** са на обща стойност **205 698 хил. лв.**

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Общинският план за развитие предвижда най-големи инвестиции при реализиране на **Приоритетна област 3** „Интегрирано пространствено и териториално развитие и опазване на околната среда – **192 675 хил. лв.**

Най-малко средства са предвидени за **Приоритетна област 4** „Добро управление в ползва на местната общност и бизнеса” - **1 176 хил. лв.**

В приоритетна област 1 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал” са заложили **7 221 хил. лв.**

За изпълнение на дейностите по **Приоритетна област 2** „Развитие на социалната сфера и подобряване на заетостта” са предвидени **4 626 хил. лв.** Основното финансиране на набелязаните в плановия документ проекти е предвидено да бъде от външни публични източници - **151 348 хил. лв.** или **73,57%**, от които от фондове на ЕС са **124 721 хил. лв.** или **60,63%**, от Централния бюджет са **23 908 хил. лв.** или **11,62%**, а от други източници, финансирането е **2 719 хил.лв.** или **1,32%**.

Собственото финансиране за разглеждания планов период се предвижда да бъде в размер на **4 629 хил.лв.** или **2,25%** от общия размер на средствата необходими за изпълнението на ОПР.

Тези анализи поставят под риск изпълнението на планираните проекти, при положение, че не се осигурят средства от външно публично финансиране.

От разпределението на публичните разходи в бюджета по функции е видно, че Община Годеч има недостатъчен финансов капацитет за самостоятелно финансиране на проекти и дейности от Общинския план за развитие. В бюджетите за периода 2014-2020 г. е необходимо да има заделени средства за разработване, управление, изпълнение и съфинансиране на проекти и дейности от ОПР. Трудностите пред общината в голяма степен ще бъдат при осигуряването на собственото съфинансиране.

Един европейски проект изисква доста голям собствен ресурс да бъде реализиран преди средствата по него да бъдат възстановени. Очакванията за следващия програмен период са, че Европейския съюз през следващите 7 години няма да отпуска изцяло грантови схеми, т. е. няма да предоставя 100%-ово финансиране на общинските проекти. Предвид това ще се изисква от Общината да осигури процент от средствата и от други източници. В тази връзка Община Годеч трябва да има готовност за структуриране на едно сложно финансиране, което да обезпечи реализирането на икономически рентабилни проекти. Добре е в ОПР да се акцентира върху **реализиране на проекти чрез публично-частни партньорства (ПЧП)**, което е модерен и алтернативен начин за финансиране.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Неговите форми, структуриране и механизми вече са нормативно уредени със Закона за публично-частното партньорство в сила от 01.01.2013 г.

За изпълнението на Общинския план за развитие на община Годеч 2014-2020 г. следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програми за трансгранично сътрудничество, Национални програми и други.

Като алтернативи за съфинансиране на проекти могат да се ползват кредити от фонд „ФЛАГ”, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет.

Необходимо е да се отбележи, че при изготвянето на индикативната финансова рамка е спазен принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници в цялост. По линия на ЕС всеки проект е съфинансиран или от бенефициента или от държавния бюджет. Следва да се прави разлика между Оперативна програма и Фонд на Европейския съюз. В България всички оперативни програми са съфинансирани от централния бюджет, като за предходния планов период стойността бе 15 %.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти, изпълнението на които би довело до ефективност на извършените разходи за постигане на целите на ОПР на община Годеч;
- В индикативната финансова рамка е спазен в цялост принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.

3.5. АНАЛИЗ НА УМЕСТНОСТТА, ЯСНОТАТА И БРОЯ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ЗА ПЕРИОДА ДО 2020 Г., ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО МУ ОСИГУРЯВАНЕ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Годеч е основен инструмент за проследяване степента на изпълнение на ОПР и е изцяло съобразена с МУР. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана са използвани два вида индикатори: **индикатори за**

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

резултат и индикатори за въздействие. Това позволява да се направи извод спрямо уместността и яснотата им.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети за развитие на общината. По някои приоритетите се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие за взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014-2020 г.

Матрицата на индикаторите за ОПР на община Годеч включва наименование на стратегическа цел и приоритет, мярка на индикатора; източник на информация; период на отчитане, базови, междинни и целеви стойности. Подробно посочените индикатори са ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване. Така изготвената матрица позволява да се изготвят качествена междинна оценка и последваща на плана и да се определи очакваното въздействие върху социално-икономическо развитие на територията, при условие че планираните проекти се изпълнят.

На база на извършения анализ на социално-икономическото състояние на целевата територия и предвид наличието на целевите стойности в предвидените за наблюдение и оценка на изпълнението могат да се направят **изводи за въздействието на документа с конкретни количествени показатели. Наличието на базови, междинни и целеви стойности на ключовите индикатори позволява да се сравнят и преценят очакваните социални и икономически ефекти и въздействия от реализацията на плана.**

Ако ОПР бъде изпълнен и заложените в него конкретни проекти станат реалност, тогава социалните, икономическите и екологичните показатели на община Годеч в края на плановия период /2020 г./ ще регистрират положителна промяна и ще я доближат до

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

стандартите за устойчиво развиваща се територия, в която на населението е осигурен по-висок жизнен стандарт, характеризиращ се с по-високи доходи, по-добро здравословно състояние, високо качество на образование и по-уютна жизнена и околна среда.

Конкретните очаквани положителни въздействия към 2020 г. върху социално-икономическото развитие на общината са:

- Повече произведена продукция от предприятията;
- Внедрени иновации в селското стопанство;
- Приходи от дейността на предприятията в селското стопанство;
- Инвестирани средства за подобряване на градската и селската среда;
- Висок дял от населението преминало през обучения за професионална квалификация;
- Повишен жизнен стандарт на населението;
- Повече удовлетворени граждани възползвали се от услуги на администрацията;

Заложените мерки и проекти в плана и индикаторите предполагат следните по-обща социално-икономически въздействия:

- Балансираност и всеобхватност на функции в общината и в административния ѝ център, които увеличават икономическия, административния и обслужващия им потенциал;
- Повишаване на енергийната ефективност и увеличаване дела на ВЕИ в крайното потребление;
- Увеличаване дела на населението с подобро водоснабдяване и третиране на отпадъчните води;
- Ремонтирани пътища, улици, площади и обновен общински сграден фонд;
- Увеличаване дела на обработваемата земеделска земя;
- Подобрени административни, образователни, здравни и социални услуги.

При определяне на приоритетите за развитие на община Годеч успешно е постигната връзка с набелязаните стратегически цели, като всеки един от тях допринася за постигането им и ще окаже определено положително социално-икономическо въздействие върху целевата територия и нейното население. Идентифицираните основни проблеми, потенциал и предимства в развитието на община Годеч са позволили да се определят приоритети, които да доведат до едно балансирано и устойчиво развитие с оптимален ефект през следващите седем години.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Като цяло формулираните приоритети, стратегически цели, мерки и заложените интервенции, както и финансовата им обвързаност чрез индикативната финансова таблица, позволяват да се направи извода, че успешното изпълнение на ОПР ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Годеч в края на плановия период. Набелязаните приоритети и мерки, с които трябва да се постигнат стратегическите цели и визията са уместни от гледна точка на стимулирането на икономическия и социален живот в района.

Анализът на социално-икономическото въздействие на ОПР показва, че може да се постигне значителен напредък в икономиката на община Годеч през периода 2014-2020 г. и да доведе до решаване на демографските и социалните проблеми на територията. Очакванията са чрез реализацията на заложените мерки в дългосрочен период да се разшири обхвата на местната икономика и усвои потенциала ѝ за създаване на работни места, генериране на доходи и повишаване на жизнения стандарт, което да доведе до повишаване и развитие на човешките ресурси.

За **предварителна оценка на екологичните въздействия** биха послужили **индикаторите по отношение на европейските екологични цели, представени в приложение 7А** на МУР за пълното им интегриране с политиката за опазването на околната среда. В момента на разписването на ОПР, обаче не всички се поддържат на ниво община и следва те да **се включат при изготвянето на междинна и последваща оценка.**

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие на община Годеч е изцяло съобразена с МУР и включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори. Представени са междинни и целеви стойности, което позволява да се изготвят качествена междинна и последваща оценка на плана и да се направи предварителна оценка на конкретното планирано социално-икономическо и екологично въздействие.
- Анализът на социално-икономическото въздействие на ОПР показва, че при презумпцията, че се изпълнят планираните проекти, той може да даде значителен тласък на икономиката на община Годеч през периода 2014-2020 г. и да доведе до решаване на демографските и социалните ѝ проблеми.

3.6. ОЦЕНКА НА ОПИСАНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И МЕХАНИЗМИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР, ВКЛЮЧВАНЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ В ПРОЦЕСА НА ТЯХНОТО РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ, КАКТО И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие осигурява неговото ефективно изпълнение, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация. **При изготвянето на системата е спазена законодателната рамка и е развита вътрешна система за наблюдение, оценка и актуализация с конкретни механизми.**

За изпълнението на ОПР се извършват междинна и последваща оценка. Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата политика. Тя осигурява на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага и съответните управленски власти да преценят въздействието от изпълнението на общинския план, да го подобрят като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране. Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности, тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на плана и да насърчи повишаването на отговорността на властите пред широката общественост.

Резултатите от наблюдението на ОПР се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за: общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво; постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение; действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие; заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ОПР осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка.

Положителен момент при формулиране на механизмите за изпълнение на Общинския план за развитие е препоръчителното създаване на специална експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР.

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

Неотменен документ, свързан с изпълнението на Общинския план за развитие е Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г. Програмата за реализация се разработва на основата на ресурсно осигурените специфични цели и включва конкретни проекти, прогнозните им стойности, източници на финансиране, срокове и отговорни институции. В специален раздел на Програмата са включени проектите.

Изграден е и конкретен механизъм по отношение на публичността, което ще осигури прозрачност и възможност за информиране на заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на разработване, актуализиране, съгласуване и изпълнение на Общинския план за развитие се осъществява от Кмета на община Годеч и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие следва да се осигурява участието на граждани, физически и юридически лица като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Предизвикателството, което е на дневен ред пред общинската администрация и екипа за управление, е да бъдат осъществени необходимите стъпки за непрекъснатото информиране и въвличане на социално-икономическите партньори и заинтересованите страни в ефективното изпълнение, наблюдението и оценката на актуализирания ОПР.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на Общинския план за развитие и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение и е предвиден конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба, а механизмът за осигуряване на публичност с препоръките, изведени в МУР.

3.7. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО, ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

Общинският план за развитие представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на общината, докато програмата за неговата реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектите за постигане целите на развитието.

Програмата за реализация на общинския план за развитие през периода 2014-2020 г. има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана.

С програмата се определя пакета от мерки, дейности и проекти за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода до 2020 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук – и на Общинския план за развитие, действията за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на мерките и проектите, включени в програмата. **Програмата за реализация на общинския план за развитие има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на общинския план за развитие с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.**

В Програмата за реализация на ОПР на община Годеч 2014–2020 г. са включени оперативните насоки и цели, мерките и дейностите, с индикативен списък с проектни предложения, индикатори за конкретни продукти и резултати на проектите, организация и дейностите по наблюдението, оценката и актуализацията на програмата и комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност, което напълно отговаря на поставените изисквания от МУР.

Списък на проектите, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата на ОПР на община Годеч, съдържа описание на физическите, финансовите и времевите параметри, както и отговорните звена. Списъкът на проектите е свързан със

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

специфичните цели, приоритетите и стратегическите цели на Общинския план за развитие и е насочен към постигането на мерките. Съгласно принципа на интегрираност на проектите те допринасят за постигането на повече от една мярка. Програмата за реализация позволява проектите да бъдат представени и да могат да бъдат проследявани на годишна база. Наименованието на проектите ясно и точно формулира основните дейности, които ще се включат самите проекти, а от индикаторите може да се съди за количествените резултати и продукти, които са цели да се осъществят.

Очакваните резултатите при изпълнението на индикативните проекти са целесъобразни съгласно заложените специфични цели и биха били ефективни относно заложените финансови параметри на проектите.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Програмата за реализация е в пълно съответствие с МУР, като включва всички препоръчителни елементи – цели, приоритети и мерки, индикатори за конкретни продукти и резултати, организация и дейности по наблюдението, оценка и актуализация на програмата, комуникационен механизъм за осигуряване на информация и отчетност и прозрачност.
- Очакваните резултатите при изпълнението на индикативните проекти са целесъобразни, съгласно заложените приоритетни области и биха били ефективни, относно заложените финансови параметри на проектите.
- Успешното изпълнение на Програмата за реализация на ОПР ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Годеч в края на плановия период.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общинският план за развитие на Община Годеч за периода 2014-2020 година е разработен съгласно препоръките, изведени в „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие /2012-2022 г./, регионални планове за развитие на районите ниво 2 /2014-2020 г./, областни стратегии за развитие /2014-2020 г./, общински планове за развитие /2014-2020 г./ на Министерство на регионалното развитие“.

- спазена е общата структура за изготвяне на анализ за икономическо и социално развитие;
- SWOT-анализът съответства напълно на анализа на икономическото и социалното развитие и на приложената стратегическа рамка;

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

- стратегическата част е структурирана ясно и в съответствие с изискванията на европейските, националните, регионалните и областните стратегически документи;
- ОПР на община Годеч е хармонизиран напълно с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014–2020 г. и които са изготвени към момента на разработване на документа;
- планираната „визия“ е завършена в смислово отношение и отговаря на поставената стратегическа рамка;
- обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти за изпълнение, от което може да се съди и за ефективност и ефикасност за постигане на целите на ОПР на община Годеч. Във финансовата индикативна таблица е спазен изцяло принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Годеч включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори, с включени базови, междинни и целеви стойности, което позволява да се изготвят качествена междинна и последваща оценка на плана и да се определи очакваното въздействие за устойчивото развитие на общината;
- действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение и е предвиден конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба, а механизмът за осигуряване на публичност - с препоръките от структурите на гражданското общество;
- програмата за реализация е в пълно съответствие с МУР и включва основните необходими елементи;
- очакваните резултатите при изпълнението на индикативните проекти са целесъобразни съгласно заложените цели и биха били ефективни, относно заложените финансови параметри на проектите;
- успешното изпълнение на ОПР ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Годеч в края на плановия период;

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

- ОПР на община Годеч гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление и партньорство.

Изготвянето на Общинския план за развитие на община Годеч е хармонизирано със затвърдени принципи на стратегическо планиране на местното развитие, основни от които са:

- обвързаност на планираните цели, за съвместно подобряване на местното развитие;
- съответствие с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
- координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
- информираност и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
- съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- концентрация на усилията, човешките ресурси и финансовите средства за осъществяване на набелязаните в стратегията цели;
- отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към бързо променящите се условия на средата, в която ще се реализира стратегията;
- партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения.

С реализацията на плана ще се интегрират екологични принципи с цел насърчаване устойчивото развитие и пространственото планиране на селищната среда, като ще се създаде и благоприятен микроклимат за бизнес и инвестиции, туризъм, екологично селско стопанство и модерна инфраструктура. Разгледани са въпроси, свързани с решаването на екологични проблеми създадени с времето и от значение за екологосъобразното развитие на територията на община Годеч.

С прилагането на плана ще се постигнат и следните цели:

- насърчаване и развитие на регионалната идентичност и разнообразие;
- насърчаване на европейска интеграция и на социална и икономическа кохезия чрез политиката за териториално развитие;

Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.
Община Годеч

- генериране на дълговременни (устойчиви от гледна точка на растежа) икономики чрез подходящо териториално развитие;
- поддържане и усилване на равновесието на селищните системи;
- поддържане на икономическата жизненост и социалната кохезия на разглеждания район;
- възстановяване на засегнатата територия, ограничаване и намаляване на увреждания и отрицателното въздействие върху компонентите на околната среда.

За подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа екипът, изготвил ПО, има следните по-обща препоръки:

- ОПР да се съгласува с Оперативните програми и ПРСР за новия програмен период 2014-2020 г. след тяхното окончателно одобрение и при необходимост да се актуализира;
- Бизнеса и НПО също да предоставят и отчетат пред Община Годеч своите проекти и инвестиционни дейности и намерения, за да бъдат отразявани в отчетите и програмите за изпълнение на ОПР.

В резултат на проведената предварителна оценка за изпълнение на Общинския план за развитие на община Годеч за периода 2014-2020 г., екипът, изготвил предварителната оценка, предлага документът да бъде приет и препоръчва актуализиране при настъпване на законодателни и нормативни промени.